

Nieuwe richtlijn voor leefgeld in de schuldhulpverlening

NIEUWSBERICHT

Gepubliceerd op: 13 mei 2025

<https://www.nibud.nl/onderwerpen/geldproblemen/leefgeld-in-de-schuldhulpverlening/>

Het Nibud en de branchevereniging voor schuldhulp NVVK introduceren een nieuwe richtlijn voor de hoogte van leefgeld in de schuldhulpverlening. Beide organisaties kregen signalen dat het huidige leefgeld niet altijd kostendekkend is voor huishoudens en dat er gebruik wordt gemaakt van verouderde bedragen. De nieuwe richtlijn, gebaseerd op de Nibud-minimumvoorbeeldbegrotingen, sluit beter aan bij de situatie van dit moment, geeft financiële hulpverleners houvast bij het bepalen van het leefgeldbedrag en voorkomt dat huishoudens te weinig geld hebben om van te leven.

Alleenstaanden krijgen nu soms een bedrag van € 50 per week aan leefgeld en stellen zonder kinderen zo'n € 75. Deze bedragen worden al lange tijd gebruikt en passen niet meer bij de huidige kosten van levensonderhoud. Toch blijven deze bedragen rondgaan onder financiële hulpverleners en mensen met schulden. Met als gevolg dat schuldhulpverlening een onhaalbaar en onaantrekkelijk vooruitzicht is voor mensen met schulden, terwijl het een (verlichtende) oplossing moet zijn.

Ook is niet altijd duidelijk welke uitgaven mensen precies moeten doen van het leefgeld. De richtlijn van het Nibud en NVVK biedt duidelijkheid over de hoogte en opbouw van het leefgeld en laat daarbij ruimte voor maatwerk voor individuele situaties en professionele afwegingen van de financiële hulpverlener, zoals een schuldhulpverlener of bewindvoerder.

Zo kan voorkomen worden dat huishoudens in de minnelijke schuldhulpverlening (Msnp) en wettelijke schuldhulpverlening (Wsnp) te weinig budget hebben om van te leven, nieuwe schulden moeten aangaan om de minimaal noodzakelijke uitgaven te kunnen doen of aangewezen worden op noodvoorzieningen als de Voedselbank.

Wat is leefgeld?

Leefgeld is het (wekelijkse) bedrag waarvan mensen in een schuldhulpverleningstraject hun noodzakelijke uitgaven zoals dagelijkse boodschappen kunnen doen. De hoogte van het leefgeld wordt bepaald door de financiële hulpverlener en die houdt daarbij rekening met de financiële situatie van een huishouden. De richtlijn van het Nibud en NVVK biedt houvast bij het bepalen van het bedrag.

Richtlijn voor leefgeld

De bedragen voor het leefgeld zijn minimumbedragen. Huishoudens kunnen van die bedragen leven als ze aan een aantal voorwaarden voldoen: ze kunnen goed met geld omgaan, hebben geen extra kosten door medische zaken, geen hogere energiekosten door een onzuinig huis en ze hebben niet meer reiskosten dan gemiddeld om bij werk te komen. Roken en huisdieren zijn niet opgenomen in de richtlijn voor leefgeld.

Als er andere omstandigheden gelden dan hierboven kan er meer leefgeld nodig zijn. Het blijft daarom belangrijk dat financiële hulpverleners de individuele situatie van huishoudens goed beoordelen.

Het Nibud en NVVK werken de leefgeldbedragen ieder half jaar bij. De nieuwste bedragen zijn te vinden op de websites van deze twee organisaties en Bureau Wsnp.

Zie tabel leefgeld

Wat moet er betaald worden van het leefgeld?

Van het leefgeld moeten mensen in de schuldhulpverlening de minimale kosten van dagelijkse basisbehoeften kunnen betalen. Voldoende gezonde voeding bijvoorbeeld, maar ook was-en schoonmaakmiddelen, artikelen voor persoonlijke verzorging (zeep, tandpasta, enz.) en vervoer naar bijvoorbeeld het ziekenhuis en een winkel.

Er hoort ook bij dat iemand incidentele kleine uitgaven kan doen. Voorbeelden van uitgaven die wel en niet onder het leefgeld vallen, vind je op de volgende pagina's

Wat is leefgeld?

Leefgeld is het (wekelijkse) bedrag waarvan mensen die een schuldhulpverleningstraject volgen hun losse noodzakelijke uitgaven kunnen doen, De dagelijkse boodschappen bijvoorbeeld maar ook de vervoerskosten voor een ziekenhuisbezoek en de kapper.

Wanneer ontvang je leefgeld?

Als je schulden hebt en die zelf niet meer kunt oplossen, kun je via je gemeente geholpen worden met een schuldregeling. De financiële hulpverlener, bijvoorbeeld een schuldhulpverlener of bewindvoerder, houdt dan een bedrag van jouw inkomen apart waarmee je schulden worden afgelost. Het andere deel van je inkomen is bedoeld om je noodzakelijke uitgaven mee te doen. Dit deel wordt het vrij te laten bedrag (vtlb) genoemd.

Van dat vrij te laten bedrag moet je je vaste lasten betalen, zoals de huur, energie en verzekeringen. Soms betaalt je financiële hulpverlener die vaste lasten voor jou en krijg je alleen een bedrag voor je dagelijkse kosten. Dat bedrag wordt leefgeld genoemd. Verder op deze pagina lees je welke uitgaven daaronder kunnen vallen.

Hoeveel leefgeld per week?

Er is geen wettelijk minimumbedrag voor het leefgeld. De financiële hulpverlener bepaalt hoeveel leefgeld je krijgt. Daarbij houden ze rekening met jouw financiële situatie.

Het Nibud heeft voor hen een richtlijn waarmee ze het bedrag leefgeld kunnen vaststellen. Bij deze richtlijn houden we rekening met het inkomen en de uitgaven van een voorbeeldhuishouden. De bedragen in onderstaande tabel zijn een schatting van de minimaal noodzakelijke kosten van levensonderhoud van een huishouden dat leefgeld krijgt. Een alleenstaande heeft dus minimaal € 90 nodig om van te leven, een stel zonder kinderen minimaal € 160.

Let op: deze bedragen zijn bijgewerkt per juli 2025. Eerder dit jaar waren deze bedragen vastgesteld op € 88 voor een alleenstaande en € 158 voor een stel zonder kinderen. We werken onze richtlijnen twee keer per jaar bij (juli en januari).

De bedragen in de tabel gaan uit van de kosten van twee kinderen van 8 en 13 jaar oud. Bij het stel met 3 kinderen zijn de kinderen 11, 13 en 15 jaar oud. Hou er rekening mee dat het aantal en de leeftijd van kinderen mee kan spelen bij de hoogte van het leefgeld. (Nibud, jul 2025)

Let op: in de tabel vind je de leefgeldbedragen voor acht voorbeeldhuishoudens. Het precieze bedrag dat een huishouden minimaal nodig heeft hangt ook af van de individuele situatie.

Let op: Soms worden bedragen van € 50 voor een alleenstaande en € 75 voor een stel genoemd en gebruikt. Deze bedragen zijn verouderd en passen niet meer bij de kosten van levensonderhoud op dit moment.

Wat moet je betalen van het leefgeld?

In een schuldregeling doet een financiële hulpverlener jouw geldzaken. Dat betekent dat je zelf niet meer mag beslissen over je geld. Dit geldt niet voor het leefgeld. Leefgeld kun je zelf uitgeven. Wel is het leefgeld bedoeld om je minimaal noodzakelijke uitgaven van te kunnen doen.

Noodzakelijke uitgaven die je van het leefgeld kan doen

- Eten en drinken
- Zelfzorgmiddelen (bijvoorbeeld medicijnen en pleisters)
- Was- en schoonmaakmiddelen
- Persoonlijke verzorging (bijvoorbeeld douchegel, tandpasta en de kapper)
- Een deel van uitgaven aan sociale participatie (een basisbedrag om sociaal contact mogelijk te maken, zoals het ontvangen van bezoek)

- Een deel van uitgaven aan vervoer (OV-kosten voor vervoer naar bijvoorbeeld een supermarkt of ziekenhuis)
- Diversen (kleine uitgaven zoals postzegels, pennen en papier)

Uitgaven die niet onder de richtlijn voor leefgeld vallen

- Alle vaste lasten (bedragen waarvoor je een rekening krijgt, zoals huur, energie, internet, abonnementen, verzekeringen en lokale heffingen)
- Reserveringsuitgaven (voor bijvoorbeeld kleding en onderhoudskosten)
- Eventuele uitgaven voor een auto
- Het andere deel van uitgaven aan sociale participatie (bijvoorbeeld een dagje weg of een vakantie)
- Huisdieren
- Het andere deel van uitgaven aan vervoer (bijvoorbeeld kosten voor een fiets of een auto of scootmobiel)
- Eventuele extra kosten voor werk
- Alle persoonlijk onvermijdbare uitgaven (bijvoorbeeld zorgkosten door ziekte)

Het betalen van deze (extra) kosten die niet onder het leefgeld vallen, doe je in overleg met je schuldhulpverlener.

Voorwaarden leefgeld

De bedragen voor het leefgeld zijn minimumbedragen. Je kunt alleen van die bedragen leven als je aan een aantal voorwaarden voldoet: je kunt heel goed met geld omgaan, je hebt geen extra kosten door bijvoorbeeld medische zaken, niet meer reiskosten dan gemiddeld om bij je werk te komen, je rookt niet en je hebt geen huisdieren.

De hoogte van het leefgeld dat je in de praktijk nodig hebt, hangt dus af van je persoonlijke situatie. Je schuldhulpverlener kan (met behulp van de richtlijn) het beste bepalen hoeveel je nodig hebt. Lukt het niet om met het leefgeld uit te komen, overleg dan met je schuldhulpverlener.